

Jiří Baudyš

Syndrom vyhoření

Diplomová práce – Praha 2008

Posudek oponenta

Předložená diplomní práce čítá 99 stran (včetně příloh). Soupis bibliografických citací obsahuje 40 položek, z toho 13 cizojazyčných.

Autor zvolil téma, které bylo již v některých na katedře obhajovaných diplomních či bakalářských pracích zmíněno, jako samostatné téma se zde však – pokud se nemýlím – objevuje poprvé. Při volbě obsahu a struktury práce vychází autor především z uvedených pramenů, nicméně neabsentuje ani samostatný přístup. Ten se projevuje jak ve volbě poměrně širokého výběru souvisejících témat, tak i v občasném kritickém komentáři a formulaci vlastních názorů.

Konstatuji, že práce s prameny je na dobré úrovni (např. osobní překlady autora z cizojazyčných pramenů lze konfrontovat s originálem, uvedeným vždy pod čarou) a míra osobního přínosu plně odpovídá standardním požadavkům.

Obsah práce dokumentuje výše uvedené tvrzení o širokém záběru. Kromě základního popisu syndromu vyhoření (definice, příznaky, stadia) se autor věnuje vnějším a vnitřním faktorům vzniku (větší pozornost věnuje faktorům vnitřním zejména z hlediska charakteristik osobnosti), diagnostice, souvislostem s psychickými poruchami, stresem, odcizením, alexitýmií, depresí, neurózou a chronickým únavovým syndromem. Dále se věnuje diagnostice disponovaných osob, profylaxi a prevenci a léčbě. Autor se tak snažil postihnout co nejúplnější seznam souvislostí, což lze pochopitelně hodnotit pozitivně. Zároveň však takový přístup zvláště vzhledem k obvyklému rozsahu diplomní práce skrývá logické nebezpečí obsahové redukce textu. Vzniká tak problém, co lze vypustit a co je nezbytné zachovat. Ukazuji to níže na příkladu alexitymie.

Připomínky

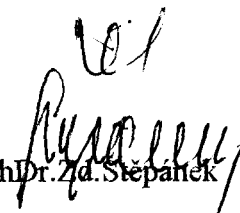
1. Neshody ve vymezení pojmů nejsou v psychologii (a nejen v psychologii) vzácností. Autor má však možnost volby vymezení a tak redukovat pojmové nedůslednosti (např. str.20-22 zůstala tato možnost nevyužita: „psychické vlastnosti“ – „dimenze osobnosti“ – „rasy osobnosti“ – „charakteristiky osobnosti“ – „osobnostní vyladění“).
2. Na str.25 autor uvádí: „...syndrom vyhoření je třeba chápat ve všech třech jeho uvedených složkách.“ Místo v textu, kde jsou uvedeny, nebylo možno nalézt. Až na str.61 je odkaz na tři charakteristické projevy syndromu vyhoření (nikoliv složky – opět problém s přesností pojmů!), které lze nalézt v citaci na str.8.
2. Na obsahu subkapitoly 9.3 lze demonstrovat riziko redukce textu: mezi jedenácti typickými příznaky alexitymie, které byly podány na konferenci o alexitymii v Heidelbergu v r.1976 (Sifneos a spol.) lze kromě obtíží s vyjádřením emocí nalézt i některé další, které lze uvést do souvislosti s syndromem vyhoření (např.špatné interpersonální vztahy). V mnoha jiných případech však tuto výtku nelze autorovi adresovat.

Formální stránka práce vykazuje velmi pečlivou korekturu. Po stránce gramatické je práce bezchybná (s tím jsem se setkal snad poprvé!), tři drobné překlepy a jedna formulační drobnost mne rozhodně neopravňují k výtce.

Práci hodnotím pozitivně a doporučuji ji k obhajobě.

13.1.2008

1

PhDr. Zdeněk Štěpánek